

Những người bán máu

Tác Giả: Trán Viát Trình

Thứ Sáu, 24 Tháng 12 Năm 2010 15:23

Người người bán máu, nhà nhà bán máu, làng làng bán máu.

Đàn ông bán máu

Trở lại chợ sáng hôm, anh Hùng ở Phú Nhuận đã hỏi hỏi lấy cốc cốc để cầm xe để cầm cà tàng họ người vợ Bệnh viện Truyền máu Huyết học ở Quận 1 Sài Gòn. Một năm nay anh giữ vợ để con để đi bán máu. Dù chưa tới tuổi 50 nhưng trông anh chẳng khác nào một ông già 70, da dẻ nhăn nhoe, xanh mét. “Gần 7 năm nay, bà vợ bệnh liệt giường, mọi việc trong gia đình đều đổ hết lên vai tôi. Nào tiền ăn cho cả nhà, tiền thuốc men cho bà vợ, tiền học cho 2 đứa con”, anh tâm sự. Theo quy định của y tế cho nhà nghèo thì 2 tháng mới được hiến máu một lần nhưng tháng nào anh cũng tự nguyện ... bán. Để tránh số tiền đi mua bác sĩ, anh làm 2 thủ hiến máu, một ở Bệnh viện Truyền máu Huyết học và một ở Quân y viện 175 ở Gò Vấp.

“Chẳng qua túng quá nên mới làm liều thôi”, anh Nguyễn Văn Đĩnh ở Chợ Gạo, Tiền Giang cũng cùng một nỗi niềm. Anh cũng chẳng ngoài 40 tuổi nhưng có tới 9 năm hành nghề bán máu ở Tiền Giang lên tới Sài Gòn để mua tiền mua các bệnh viện. Có lúc không còn đồng nào khác anh phải ra bán xe đồ đạc ở Đông năn nỉ mấy bác tài cho quá giang ra Hà Nội để ... bán máu.

Đàn bà bán máu

Đàn ông bán máu, đàn bà cũng bán máu. Chị Hánh ở Xã Xuân Thái Tháng Hác Môn, tuổi đời chị ngoài 50 mà đã có đến hơn 20 năm tuổi hành nghề bán máu. Chị bắt đầu đi bán máu từ năm 1989, lúc đó hoàn cảnh gia đình chị cực kỳ vô cùng khó khăn, không nghề nghiệp gì mà rách hai con nên thôi nghĩ xuyên tủng quán. Khi trong nhà không còn một hạt gạo, nhìn đứa con nhán nhá vì đói và đứa con khóc đòi ăn, chị đành liều thân đi bán máu. Lúc đó 30 ngàn một lít bạch máu đã nuôi sống gia đình chị hơn một tuần. Kể từ đó, chị dồn thân vào nghề bán máu.

Suát 20 năm, chị không nhớ bao nhiêu lần mình rút máu ra bán và cũng không nhớ số máu bán ra là bao nhiêu. Hai đứa con đang tuổi còn đi học, không muốn chúng phải bỏ gia đình nên mỗi lần cần đóng tiền học hay mua sách vở cho con là chị phải đi bán máu. Quy định của nhà nước phải bán tháng một lít máu một lần nên vì tủng quán quá nên có khi một năm chị bán sáu, bảy lần. Cũng như anh Hùng và anh Đánh, đi qua một bác sĩ, chị phải làm hai thử nghiệm máu, một là Bánh vián Truyán máu Huyát học và một là bánh vián 175, sau này chị bánh vián Chá Ráy náa.

Hiện nay, chị sống bằng nghề bán rau ở chợ quê 4. Chị không còn thói quen xuyên đi nhà nghề như thói quen của nhiều người đi bán. Trong suốt 20 năm qua, các con của chị như người tự mình nuôi lớn bằng số tiền của mẹ mà không hề biết mình được nuôi lớn từ chính nghề giát máu của mẹ. Chị buồn ngủi lo âu: “Lo nhất con cái phát hiện. Mình không làm gì xấu nhưng cái nghề này cũng chẳng hay ho gì. Biết rồi chắc chắn chúng sẽ đau lòng”.

Một người bạn khác, chị Nguyễn Thị Má Hánh ở đường Hồ Thá Ká quán 10 Sài Gòn, đã gia nhập đội quân bán máu gần 16 năm nay kể từ ngày đứa con trai duy nhất của chị bị bệnh u não. Sau đó chị chuyển sang bán tiểu cầu để chữa bệnh cho con. Chị bộc bạch: “Cứ đến ngày lấy thuốc cho con là vợ chồng tôi chảy nước mắt, song làm nào cũng bí quá, đành phải bán máu, rồi bán tiểu cầu lấy tiền. Có tháng tủng bán quá, tôi bán đến 2-3 lần và phải đi 2-3 chợ, mỗi lần tiền trang trải”.

Công nhân bán máu

Uyên, một công nhân khu công nghiệp Tân Bình thá : “Mình tên Hái Dáng vào đây làm

Những người bán máu

Tác Giả: Trán Viát Tránh

Thứ Sáu, 24 Tháng 12 Năm 2010 15:23

những người bán công nhân thất nghiệp quá nên mỗi tháng mua giấy ít tiền cho gia đình mình phải đi bán thêm tiền cứu mẹ tôi có thể xoay xở được”. Uyên tâm sự thêm “Công nhân bán mình, có đứa sống chết yểu bán nghề này chết không phải bán nghề đâu”. Trên gương mặt cô, một người ốm yếu, là vẻ hao gầy nhợt nhạt của một người thường xuyên bán đi những giọt máu của chính mình, đời tôi là những đứa con công nhân đói khổ và niềm an ủi của cha mẹ nơi quê nhà nghĩ đến sẽ thành công của đứa con tha phương lập nghiệp.

Học sinh Sinh viên bán máu

Một bạn trẻ tên Tân, có 6 năm thâm niên hành nghề bán máu cho biết “Mình đi rút máu từ lúc còn học trung học phổ thông. Hồi đó cha có chuyện mình thôi nên mẹ tìm cho ông anh rồi thay thế mình cha mình vào, phí cho đứa cháu này không tiền lương! Còn các thông tin lưu lại cho bạn bè khi bán máu thực ra chỉ là thủ tục pháp lý chứ không ai kiểm tra mình bệnh gì trước đó hay sức khỏe như thế nào đâu”. Giới trẻ trung xu hướng nói tiếp: “Làm cái nghề này sức khỏe cũng xu hướng rồi nhanh. Có lần rút máu xong, vớ ra khi cầm là mình ngã gục xu hướng. Người nào hành nghề chuyên nghiệp thì sức mua cũng làm bạn với đau tim, còn đau đầu hay chóng mặt chứ là chuyện vặt”. Tân cho hay hiện có rất nhiều người chỉ sống bán nghề bán máu, thậm chí họ còn chọn bệnh viện làm nơi chuyển giao xuyên suốt đường hành nghề.

Cố làng bán máu

Người người bán máu, nhà nhà bán máu, làng làng bán máu. Đó là làng nơi tôi học 30 gia đình sống đông đúc chân cầu Hàng Phú, phường Quang Trung, xã Phú Lý tỉnh Hà Nam. Cố làng có chung một nghề: bán máu. Họ đến từ các miền khác nhau của đất nước như Sài Gòn, Quy Nhơn, Nam Định và Hải Phòng. Phú Lý trở thành nơi an cư của họ bởi tiền bạc để đi bán máu cho các bệnh viện ở Hà Nam, Bắc Ninh, Ninh Bình và Hà Nội. Số dĩ họ phải làm nghề này vì chuyện còn con đường nào khác kiếm sống. Giá 250cc máu là 150,000 đồng, những thực ra họ không được hưởng toàn bộ số tiền đó. Họ phải chi tiền cho nhân viên giám định để lấy giấy chứng nhận sức khỏe. Ngoài ra, còn phải tiền taxi đi lại, nên cứ 250cc máu họ chỉ cầm được 90,000 đồng là nhiều.

Tình hình bán máu

Các bệnh viện lấy máu ở Sài Gòn ngày nào cũng có người rên rỉ xếp hàng chờ bán máu.

Những người bán máu

Tác Giả: Trần Việt Trình

Thứ Sáu, 24 Tháng 12 Năm 2010 15:23

Trung bình mỗi ngày Bệnh viện Truyền máu Huyết học có khoảng 100 người đến bán máu. Do nhu cầu bán máu nhiều, đôi khi có thể bán được máu, bất kể buổi ngày bán phải đi chờ đợi xếp hàng. Tại Trung tâm Truyền máu Huyết học khoảng 5 đến 6 giờ sáng đã có cả trăm người đến, người kéo dài từ cửa trung tâm ra tận vỉa hè.

Mỗi lần bán 450ml máu chỉ được 250,000 đồng nhưng phải 2, 3 tháng mới bán được một lần. Còn mỗi lần bán tiểu cầu được 450,000 đồng, chỉ một tháng sau đã có thể bán tiếp. Tiểu cầu là một loại tế bào máu được dùng trong một loạt bệnh lý, có tác dụng cầm máu mà hầu hết các bệnh viện đều sử dụng rất nhiều nhưng nguồn cung cấp không đủ cho nhu cầu. Vì vậy tỷ lệ tiểu cầu trong nước rất lên chóng 3 năm nay. Số vốn máu toàn phần, tiểu cầu (cách gọi dân dã là máu chồn) có giá cao gấp đôi nên nó có sức hấp dẫn lớn đối với những người bán máu.

Ngành y tế nhà nước quy định người bán máu phải 3 tháng một lần lấy máu một lần và người hiến máu phải cân nặng trên 45kg và trên 18 tuổi. Nói thì nói vậy nhưng rất nhiều người vì hoàn cảnh khó khăn, cần gấp một khoản tiền đã phải đi và qua một quy định.

Hiến máu hay bán máu?

Ngày 14 tháng 6 vừa qua là ngày thi đua hiến máu, World Blood Donor Day. Từ năm 2004, Tổ chức Y tế thế giới (World Health Organization), Hiệp hội truyền máu thế giới (International Society of Blood Transfusion), Liên đoàn người hiến máu tình nguyện thế giới (International Federation of Blood Donor Organizations) và Hiệp hội Hồng Thập Tự - Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies) đã lấy ngày 14 tháng 6 hàng năm làm World Blood Donor Day. Mục đích của ngày này không chỉ để lôi cuốn những người mới tham gia hiến máu mà chính là nhằm tôn vinh những người đã hiến máu thầm lặng xuyên suốt 2, 3 lần hay nhiều hơn trong năm.

Các nước văn minh tiến bộ, hiến máu là một hành động nhân đạo, có tính nhân sinh cao và thể hiện sự cống hiến thân tâm cao. Việt Nam hiện nay người hiến máu thì ít mà người bán máu thì càng ngày càng nhiều. Năm ngoái, năm 2009, tổng cộng có khoảng 632,902 đơn vị máu, trong đó người hiến máu tình nguyện chỉ chiếm 79,06%. Như vậy có nghĩa là có đến 1/5 số máu được cung cấp không do người dân tình nguyện hiến mà là đem thân mình bệnh viện nộp mua để bán. Những trường hợp bán máu như đã nêu trên gọi là mua máu, đôi khi thành phần của xã hội. Những người đi bán máu hay khi nào ai nghe cũng phải xót xa! Những người này đi bán máu để có tiền duy trì sự sống rồi đi bán đi chính sự sống đó của mình. Cái vòng luẩn quẩn này cứ tiếp diễn, chỉ những người thân khi bị bệnh, vợ, mẹ, cha mình phải đi bán những giọt sống

Sống để duy trì cuộc sống của họ là thây kệ lòng và xót xa cho cái thân phận nghèo.

Vừa qua trong năm, từ ngày 9 đến ngày 15 tháng 6, nhà cầm quyền CSVN cũng cho tổ chức nhiều hoạt động sôi nổi để tôn vinh những người hiến máu với chủ đề “Lễ tôn vinh những người hiến máu tình nguyện Việt Nam”. Qua đó, nhà cầm quyền tuyên động 100 người hiến máu tiêu biểu, có số lượng hiến máu cao nhất ở các tỉnh, các thành phố, và các bộ, các ngành. Những người tình nguyện này cao lắm cũng chỉ hiến máu đôi ba lần trong năm. Còn những người bán máu như đã nói ở trên thì sao? nhà cầm quyền có quan tâm đến họ không? Có ai tôn vinh họ không? Họ bán hàng tháng và bán dài đến hàng chục năm, hàng hai chục năm. Không có tiền cho con đóng tiền học, tiền thuê nhà, tiền nghỉ phép, ... họ đành phải chấp nhận đi bán máu. Nhiều người trở thành kẻ bán máu chuyên nghiệp, thậm chí có người thậm niên 20 năm trong nghề. Những người bán máu ít ỏi như họ là cánh cho nhiều gia đình, giúp bao em nhỏ không phải bỏ học, giữ yên tâm cho bố mẹ bao mái nhà. Đó là một việc làm mà chúng ta không thể không thấy xót xa, ngậm ngùi!

Trên đây, bên cạnh những mặt tốt của họ, bên cạnh biết bao nhiêu người đang vất vả với cuộc sống để sinh tồn, bán máu để mưu sinh là những cuộc liên hoan xa hoa tốn kém, những bữa tiệc chen chúc triu phú các nhà hàng sang trọng khi các cán bộ tiếp khách. Những cuộc rượu chè xa xỉ đua nhau nở rộ cho đến say xỉn không còn biết đến việc gì. Tính ra một lít máu để của người khốn cùng rút từ chính cơ thể của mình đem bán chỉ được vài ba chục đồng, chẳng đáng giá một chai rượu để loài xoàng để cho một cặp lãnh đạo loài thú vật nhếch nhếch môi trong 1 buổi tiệc “chiêu đãi”. Máu người còn rẻ hơn rượu!

Đặc biệt những phố đông đúc của Hà Nội và Sài Gòn ngày nay có lắm người ăn mặc quần áo đắt tiền, lái những chiếc xe hơi sang trọng như thể họ giàu, và hàng ngày dùng những bữa tiệc no say thì những khách sạn lộng lẫy tráng lệ. Việt Nam ngày nay có những người giàu có như vậy, có người thì bỏ tiền để sống xa hoa từ những nhà hàng triu phú triu phú Mákim ở trong năm cũng như ngoài năm, có cặp lãnh đạo nhà nước với tài sản khổng lồ và có con cháu cán bộ cao cấp đua đòi với những chiếc xe hơi Rolls-Royce, Bentley loại hàng “độc” đắt nhất thế giới.

Chẳng hiểu Công Sản ngày trước phát triển mặt như thế nào bài “xóa bỏ giai cấp” để đưa đến thế giới để sống, nhưng ngày nay thế cho thấy hoàn toàn ngược lại. Không những không “xóa” mà còn “thêm” để cho sự cách biệt giai cấp ngày càng thêm rõ rệt: giai cấp của tham quan thì giàu nứt vách còn giai cấp của nhân dân thì nghèo mịt mù. Việt Nam ngày nay người giàu không ít nhưng người nghèo thì quá nhiều và nghèo quá nghèo. Người nghèo thì nghèo đến khốn cùng còn người giàu thì giàu không thể tưởng tượng nổi. Không cách giàu nghèo ngày càng lớn, dáng biệt lập mà mỗi người trên đất nước, ngày càng rõ rệt. Đó là “thiên đường xã hội chế độ”!

Nhà ng ng i bán máu

Tác Giả: Tr n Vi t Trình
Thứ Sáu, 24 Tháng 12 Năm 2010 15:23

Tr n Vi t Trình